

MUSEETS PROTEKTOR

Hendes Majestæt Dronning Margrethe II

MUSEETS KOMITE

Afdelingschef TAGE MADSEN*, R., formand
Fængselsbetjent KAJ ORLA ANDERSEN
Professor, dr.phil. AKSEL E. CHRISTENSEN
Direktør JENS DEGERBØL*, R.
Direktør JENS FYNBO, R.
Rigsantikvar, professor, dr.phil. P.V. GLOB*
Skibsreder, kaptajn H.K. JENSEN
Direktør, civilingeniør H.J. ESMANN OLESEN
Direktør, generalkonsul SVEND STORM-JØRGENSEN, R¹.
Grosserer, generalkonsul VICTOR B. STRAND*, K., næstformand
Direktør, cand.jur. TAGE G. SØRENSEN *, R.
Viceadmiral SVEN THOSTRUP, SK.
Skibsfører E. UDBY-HANSEN, R.

Komiteens sekretær.

Ekspeditionssekretær i Industriministeriet, cand.jur. E. ASSENS

De med * betegnede er tillige medlemmer af forretningsudvalget.

PERSONALE

Museets leder: Museumsdirektør dr.phil.

HENNING HENNINGSEN, R.

Museumsinspektør: Mag.art. fru HANNE POULSEN

Museumsassistent: ERIK SCHOU ANDERSEN

Konservator: CHRISTIAN NIELSEN

Sekretær: Fru JOHNNA HENDRIKSEN

Arkivassistent: Fru ELISABETH HENNINGSEN

Bogholder: Fru KAYA HANSEN

Kustoder: SVEN JOHANNESSEN og HANS HENNING JØRGENSEN

Ekstrakustode: B. REINHOLDT NIELSEN

Jørgen Worm

Tage Madsen

FORMANDSSKIFTE

På det årlige komitémøde 14. marts 1980 meddelte Handels-, nu Industriministeriets repræsentant i komiteen, fhv. afdelingschef i Handelsministeriets Søfartsafdeling, Jørgen Worm (f. 1909), at han på grund af alder ønskede at træde ud af komiteen og samtidig fratræde sin formandspost. Han afløstes i begge egenskaber af sin efterfølger i embedet, afdelingschef Tage Madsen (f. 1923).

Afdelingschef J. Worm har været museets formand i 20 år, idet han blev valgt hertil i 1960. Han er således den person, der har siddet længst i formandsstolen. Museets personale føler trang til at takke ham for godt og forstående samarbejde i de mange år og for hjælp og støtte på mange måder. Ikke alle problemer har ladet sig løse i hans tid. Bl.a. véd vi, at det har været ham en sorg, at spørgsmålet om indlægning af elektrisk lys i museet ikke er kommet sin løsning nærmere.

Vi siger velkommen til vor nye formand og ser frem til det videre samarbejde, ikke blot for at klare dagen og vejen, men helst også for at gennemføre nogle af de mest påtrængende behov for en rimelig modernisering af museet, en udbygning af dets lokaler og en forøgelse af dets arbejdsstab, så det får muligheder for at udføre de nødvendige registreringsarbejder, forbedre publikumsbetjeningen og drive den nødvendige forskning.

HANDELS- OG SØFARTSMUSEET PÅ KRONBORG

BERETNING FOR ÅRET 1979

Blandt de mange nyerehvervelser til museet i 1979 er der grund til at omtale nogle af de mere bemærkelsesværdige.

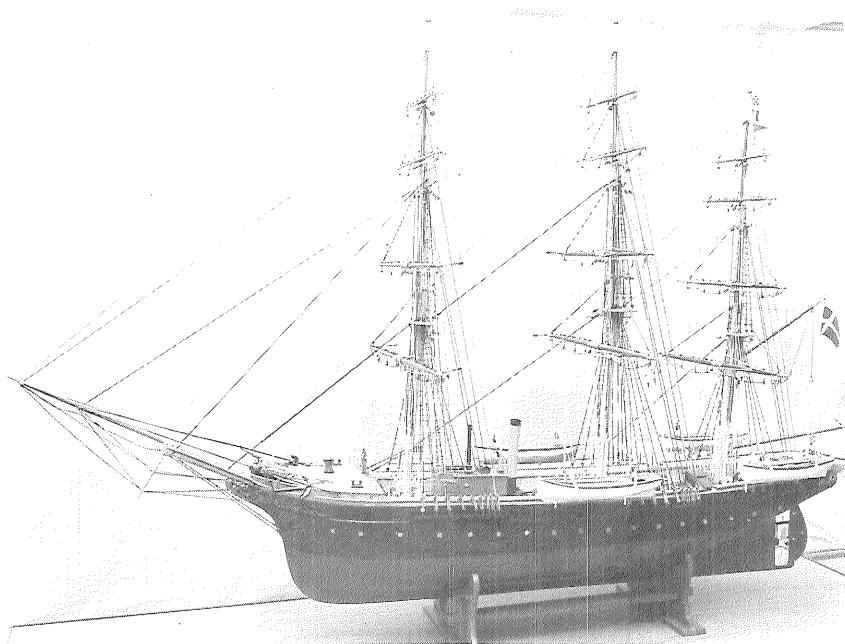
Som testamentarisk gave fra cand.jur. J. Fr. Gotschalk har museet modtaget et fremragende *portræt* af faktor i Serampor 1809-22 Severin Kierulf. Det er ikke signeret, men kan med stor sandsynlighed tilskrives den kendte portrætmaler C.A. Jensen. Museet har tidligere (jfr. årbog 1978, 164) fra giveren modtaget kostbare genstande, der har tilhørt Kierulf. Der kan henvises til museumsinspektør Hanne Poulsens artikel andetsteds i denne årbog.

Fra fru Rita Dybdahl, Bagsværd, er modtaget et usigneret *kaptajnsportræt*, forestillende en af Helsingørs kendteste skibsførere efter midten af 1800-årene, kaptajn J.A. Ebsen, som førte skibe for Danmarks største sejlskibsreder I.S. Pontoppidan, Helsingør, sidst Danmarks dengang største sejlskib, fuldslib »Roxburgh Castle«, forlist 1872 på Goodwin Sands, hvorved kaptajnen og hele besætningen på 22 mand omkom.

Erhvervelsen af *skibsbilleder* sker ikke så hyppigt nu som tidligere. Fra ekspeditionssekretær Gudrun Jansen har vi som testamentarisk gave modtaget et maleri af C. Olsen 1854, forestillende et dansk hjulskib, formentlig »Hekla« eller »Geisir«.

Ved køb er erhvervet en laveret kultegning af C. Kaimmer 1935, forestillende *forliste søfolk*, reddet over på dækket af et stort sejlskib, hvor de dels får hjælp, dels udspørges. Da der desværre findes alt for få billeder med gengivelser af livet ombord, er dette en kærkommen forøgelse af museets samlinger.

I de senere år har museet været ret tilbageholdende med hensyn til erhvervelse af *skibsmodeller*. Med stor taknemlighed har vi dog som gave modtaget en meget smukt udført model af skoleskibet, fuldslib »Georg Stage« (I), bygget i skala 1:32 af skibingeniør, M.a. I. Bernhard Bruncke, Værløse. Han var i mange år ansat på Burmeister & Wains skibsværft, som i 1882 byggede dette skoleskib, kaldet »verdens mindste fuldrigger«. I 1934 solgtes det til den kendte maritime forfatter Alan Villiers og blev omdøbt til »Joseph Conrad«. Det ligger nu som museumsskib i søfartsmuseet Mystic Seaport (Conn., USA) og undergår for tiden en gennemgribende restaurering. Det må tilføjes, at B & W (ved di-

Skoleskibet, fuldskib »Georg Stage« (I), bygget 1882 på B & W som Danmarks ældste skoleskib, nu museumsskib »Joseph Conrad« i søfartsmuseet Mystic Seaport, Connecticut, USA. - Model i skala 1:32, udført og skænket af skibssingeniør M. a. I. Bernhard Bruncke, Værløse.

The »Georg Stage« (I), built in 1882 as the first Danish training ship and still preserved as the »Joseph Conrad« at the maritime museum Mystic Seaport, Conn., USA. Model in scale 1:32 by Bernhard Bruncke.

rektør H. Sejer Nielsen) overlod os den spejlglasmontre, hvori modellen en tidlang stod i forhallen til værftets skibsbygningsafdeling. Ing. Bruncke forærede os ligeledes de kopier efter de originale tegninger, som han havde anvendt til modellen, og påtog sig ovenikøbet det store arbejde at udføre rentegninger af dem.

En model af en helt anden slags, en særdeles minutøst udført *flaske-skibsmodel* i skala 1:473 af klipperen, fuldskib »Norman Court« af London (bygget Glasgow 1869), er foræret af maskinchef Poul R. Hass, Esbjerg, hvis fine flaskeskibskunst museet tidligere har modtaget prøver på.

Artiklen om *sømandstøj*, som undertegnede offentliggjorde i årbog 1979, blev bl.a. illustreret med 33 tegninger af sømandsbeklædningen

op igennem tiderne, rekonstrueret af skibstegneren Per Bøgh i samarbejde med forfatteren. Originalerne til disse er nu foræret museet af dettes Venneselskab. En del *beklædningsstykker* er i årets løb erhvervet til museets altfor beskedne samling af sømandstøj: kaptajn Mathis Andersen, København, har skænket to komplette kaptajnsuniformer (DFDS) med tropejakke, kasketter, huebetræk, manchetskjorter, sløjfer og slips, knapper og rosetter, halstørklæde, handsker og sokker. Museumsinspektør Hanne Poulsen har foræret sømandsundertøj: undertrøje med lange ærmer og underbukser med lange ben. - Ved køb er anskaffet et par klapbukser af Holmens klæde, som de brugtes i den danske marine op til midten af 1950'erne, og en mørkeblå, ulden strikketrøje med rullekrave.

Til museets udstilling om kinaarten har B & W Engineering, København (ved dir. J. Dragsted og fotograf H. Jørgensen) skænket et stort farvefoto af titelbladet i *skibsjournalen* fra »Kronprins Christian«, som 1730-32 foretog den første danske kinaekspedition. Titelbladet viser skibet set mod forstævnen og anbragt i en kunstfærdig ramme, sammensat af en blanding af kinesiske og europæiske motiver (afbildet på omslaget af årbog 1978). Mus.-inspektør Hanne Poulsen har foræret en del *skår af ostindisk, dvs. kinesisk, porcellæn* fra omkr. 1740-50. De stammer formodentlig fra ituslåede sager undervejs, som er lempet ud i Københavns havneløb, og som senere med andet opmudret fyld er opkastet på Holmen nær Refshaleudgangen. Her kom stykkerne til syne ved kabelarbejde, og Hanne Poulsen sikrede sig prøver deraf.

Fra Orlogsmuseet er modtaget et *møntprægestempel* af jern til prægning af reverssiden på dukater af fint guld fra Dansk Guinea (Guldkysten). I stemplet er indgraveret en afbildning af det danske hovedfort Christiansborg med indskriften CHRISTIANSBORG. GUINEA. 1725 (jfr. Schous Danske Mønter s. 287).

Forfatteren Hakon Mielche (†) har overladt os en særdeles betydningsfuld *skitsebog* med talrige blyantsskitser fra Dansk Vestindien 1869. Den stammer fra zoologen Georg Winther (1844-79), som i 1868-69 var i Vestindien ombord på orlogsskrueskonnerten »Diana«. Foruden skitser fra rejsen er der 44 tegninger fra de dansk-vestindiske øer, - en værdifuld forøgelse af det forhåndenværende, ret knappe billedmateriale fra øerne i ældre tid.

Til belysning af *liniedåben* har styrmand John Vesti, Snedsted, foræret os en samling af genstande, brugt i forbindelse med dåben ombord på M/T »Eli Mærsk« 22. febr. 1960. De morsomme ting er alle fremstillet af deltagerne selv. Der er en rulle med Neptuns brev, som læses op af hans budbringer og meddeler, at han og hans følge vil komme ombord

Traditionelt udstyr, brugt til linedåben på M/T »Eli Mærsk« 22. febr. 1960 og fremstillet ombord. Stående: politiknipler, barberens trækniv og -saks, bispehue, rulle med Neptuns budskab; liggende: træsværd, hovedet af Neptuns trefork, lægens mukkert. Gave fra styrmand John Vesti.

Articles used during the crossing of the Line ceremonies on board a Danish tanker in 1960: police truncheons, barber's wooden razor and scissors, bishop's mitre, roll with Neptune's message; wooden sword, Neptune's trident, doctor's mallet.

næste dag for at døbe novicerne; der er Neptuns trefork, dronning Amfitrites brystholder af tovværk, bispehue og -stav, træsaks til hårklipping og træbarberkniv, mukkert til lægeundersøgelse, politiknipler osv. Med genstandene fulgte flere polar- og linedåbsattester.

Fra Nationalmuseets 3. afdeling (Dansk Folkemuseum) er modtaget et gult *karantæneflag* (først 1886 gik man i Danmark over fra det grønne til det gule flag) og en *rottetallerken eller -plade* af zink til at anbringe på fortøjtrossen som en skærm for at hindre rotter i at komme ombord.

Fra en ukendt giver er gennem Hundested Bibliotek modtaget to *manuskripter* fra 1850, med notater om dimensioner af tømmer og planker til handelsskibe, beregning af vandlinie og deplacement osv.

Det drejer sig øjensynlig om optegnelser fra skibsbygningsundervisning, vistnok fra Orlogsværftets Konstruktionsskole, og stammer fra den senere skibsbygmester Carl Theodor Brandt, København. Giveren fandt dem henkastet ved en affaldscontainer, men var heldigvis så kvik at redde dem og videregive dem til os. - Nogle andre *optegnelser* (af S. Carstens) fra undervisning i skibsbyggeri, der har tilhørt bådebygger Anker Harboe Nielsen (1906-75), Juelsminde, er skænket af skibstegner Per Bøgh.

En *optegnelsesbog* med anvisning på syning af sejl og flag, ført omkr. 1879 af sejl-, flag- og kompasmand Hans Willumsen, Nyborg, er skænket af Joh. H. Willumsen, København.

Flere blade *notater* af admiral Andreas du Plessis de Richelieu (1852-1932), omhandlende hans tid i Siam, er skænket af Tage Ekelund, Vanløse. Måske drejer det sig om forarbejder til en erindringsbog.

Fra Gudrun Hansen, København, er modtaget et manuskript med *erindringer* fra karantæneofficiant, tidligere Petersborglods Chr. F. Hansen (1824-1910), Helsingør.

Læge Tage Voss, Helsingør, har foræret museet en *sygejournal*, ført 1905 af læge C.M. Normann-Hansen på S/S »Birma« (Ø.K.), der efter den russisk-japanske krig transporterede russiske tropper hjem fra Østen.

Som sædvanlig har vi sidst i denne beretning opstillet en liste over de øvrige gaver, vi har modtaget i årets løb og ikke omtalt her. Vi takker giverne for deres velvilje over for museet ved at overlade os disse ting, som alle har værdi for os.

En tak rettes også til de firmaer, fonds og institutioner, som har støttet museet med kontante beløb. Disse bidrag er specificeret under museets regnskab i en særlig liste.

Som omtalt i sidste årbog arrangerede museet i sommeren 1979 en *særudstilling* af skibstegneren Per Bøghs skitser, tegninger og grafik. I efteråret viste vi en *særudstilling* af arkitekt Jens Friis-Pedersens materiale til 1. bind af den påtænkte udgave af hans tegninger, opmålinger og fotos af danske træskibe (se senere). I 1980 har vi åbnet en *særudstilling* »Skibe i serier - Niels Truslew og hans forudsætninger« i anledning af Anders Monrad Møller, Dorte Falcon Møller og Jens Lorentzens udgave på Høst & Søn's Forlag af denne delvis forglemte kunstners interessante serie af 36 farvelagte akvatintestik: »En Samling af Skibe i næsten alle mulige Stillinger i Søen«, 1805 ff. (udsendt som nr. 8 i vor serie Søhistoriske Skrifter). Foruden en fyldig dokumentation af Truslews værker har museet lagt vægt på at vise prøver på en række andre serier med afbildninger af forskellige skibstyper fra 15-1800-årene, ikke

blot danske, men også hollandske, engelske, franske, italienske og tyske. I museets righoldige arkiv og magasin har vi fundet et stort materiale om disse så populære serier, som tidligere praktisk talt har været overset, skønt de har spillet en stor rolle.

Museet har *udlånt* genstande til større og mindre udstillinger, især på andre museer. Selv om vi principielt bliver mere og mere tilbageholdende med at låne museumsgenstande ud af huset, idet disse derved udsættes for slid, unænsom behandling eller måske endda tab ved uheld eller tyveri, er det os ikke muligt altid at efterleve dette princip. Da Nationalmuseets Etnografiske Samling i 1979 genskabte »Det indianske Kammer« fra det i 1824 opløste kongelige Kunstkammer ved en imponerende udstilling, deltog vi med de kunstkammergenstande, vi i sin tid havde fået deponeret af Etnografisk Samling, nemlig et par sjældne eskimoiske fedtstensgenstande fra 1700-årene og fire kinesiske figurer, fremstillet 1731 i Kanton og forestillende officerer ombord på det første danske kinaskib »Kronprins Christian«, samt den kinesiske buste af kinakaptajn Zacharias Allewelt 1738 (alle beskrevet i årbog 1959, 131 ff.). Udstillingen var en sådan succes, at man på Nationalmuseet besluttede at beholde det meste af den som permanent opstilling, og vi måtte gå med til at aflevere de omtalte grønlandske genstande til lige med figurerne af kapt. Michael Tønder og supercargo Pieter van Hurk. Med al kollegial forståelse herfor måtte vi dog opfatte dette som et smerteligt tab for os. Etnografisk Samling har til gengæld lovet at ville deponere andre genstande fra kinafarten i vor kinaudstilling.

I årets løb har museet *deponeret* en del billeder, dokumenter og genstande i andre museer, hvor de kommer til større nytte end hos os. Af størst betydning er en deponering af flere hundrede numre på Toldmuseet, som for tiden er under opbygning i København (ved Holger Munchaus Petersen).

Museet har fået en del *fjernsynsreklame*, idet Danmarks Radio viste en række af vore smukke skibsportrætter i farver i fjernsynet som månedens TV-godnatbilleder i marts måned 1979. Museets medarbejdere har medvirket i flere radioudsendelser i Danmarks Radio og Norddeutscher Rundfunk med emner som lokale skibstyper, kadrejeri, sømandsliv osv.

Det kan nævnes, at alle udstillede genstande i museet i 1978-79 er blevet mærkede, fotograferede og tekstede for identifikation. Heldigvis er der i 1979 ikke forekommet tilfælde af tyveri.

Konserveringen af museets mest medtagne malerier er fortsat ved konservator Mads Harttung, Nivå. Det er et meget langsommeligt og bekosteligt, men nødvendigt arbejde. Vi er taknemlige for, at Venne-

selskabet har stillet midler til rådighed herfor. Det må tilføjes, at en konservering af papirsbilleder: akvareller, sepiategninger osv. også nu er kommet i gang ved konservator Bjarne Thorsøe, København.

Med hensyn til vore ønsker om at få indlagt *elektrisk lys* i udstillingsrummene må vi desværre notere, at det tidligere omtalte projekt, udarbejdet af arkitekt, m.a.a. Mikael Sinding, ikke har kunnet realiseres. Foreløbig kører vi derfor videre med uoplyste rum. Vi har dog arbejdet videre med sagen, bl.a. ved at indsamle erfaringer under studiebesøg på andre museer og drøftelser med kolleger, og er, ikke mindst under indtrykket af den alvorlige energikrise, tilbøjelige til at mene, at en yderst forenklet og billig rumsbelysning til syvende og sidst vil være det, der vil tjene os bedst, både lysmæssigt og økonomisk.

Et andet problem, der volder os de største bekymringer, er de utilstrækkelige og dårlige *magasinforhold* (omtalt i årbog 1979, 158 f.). Efter at sagen har været fremført i Folketinget, har man på højeste plan prøvet at hjælpe os, men foreløbig desværre uden resultat. Vi håber, at sagen må finde en løsning, helst inden alt for længe.

Et par unge arkitektstuderende, Stig Müller og René Johansen, har på foranledning af Boligministeriet som afgangsprøve ved Kunstakademiets Arkitektskole udarbejdet et *projekt* om at indrette det såkaldte Palisanderhus (oprindelig Gamle Dok Pakhus), et stort pakhus i Strandgade på Christianshavn, til et dansk søfartsmuseum. Vi har, bl.a. efter opfordring af professor Vilhelm Wohlert, hjulpet dem med alle oplysninger om, hvordan et rigtigt søfartsmuseum efter vor mening burde indrettes for at kunne fungere, med alle museumsfaciliteter, lysarrangementer, plads til værksteder og magasiner, undervisningslokaler, foredrags- og filmssal m.m. Projektet er blevet særdeles vellykket og meget attraktivt. Pakhuset, der først er opført 1882, men har gode kvaliteter og megen plads og er absolut bevaringsværdigt, ligger ved siden af Eigtsveds pakhus fra 1751 og Danmarks første dok fra 1739, som forlængst er opfyldt, men som ville kunne retableres.

Museumsundervisningen, som er omtalt i årbog 1979, s. 159 f., er nu i god gænge. I samarbejde med Skoletjenesten er der foreløbig udarbejdet lysbilledserier, lærervejledninger og arbejdsopgaver til elever om ost-indie- og kinafarten, om slavefarten og Dansk Vestindien samt om Øresundstolden og Helsingør. Tilbuddet om at få undervisning på museet er i 1980 udvidet til tre dage pr. uge i skoletiden mellem 1. april og 31. oktober. Pædagogisk leder har i 1979 været Tine Wanning og i 1980 Hanne Besser. En række skoler landet over har rekvireret materiale, og flere og flere klasser benytter sig af tilbuddet.

Ved at tage imod den i sidste årbog s. 160 omtalte *testamentariske*

arv fra afdøde arkitekt Jens Friis-Pedersen, Lyngby, har museet påtaget sig at sørge for udgivelsen af hans store samling af akvareller, tegninger, opmålinger og fotos af sejlskibe. Søhistorikeren, cand.mag. Anders Monrad Møller og boggrafikeren Jens Lorentzen, der har registreret det meget omfattende stof, har fået betroet opgaven med udarbejdelse af manuskript, redaktion og tilrettelægning af det værdifulde materiale, som er planlagt udgivet i tre store bind i løbet af tre år: I. Danskbyggede træskibe (1980), II. Grønlandsfarere (1981) og III. Svenske skibe og danske både, tillige med en biografi over forfatteren. Høst & Søn's Forlag har overtaget udgivelsen, og værket skal udsendes som bind i museets serie Søhistoriske Skrifter. Bd. I udsendes i september 1980. Som omtalt har man besluttet at arrangere en særudstilling på museet af originalmaterialet til hvert enkelt bind tre år i træk, begyndende med 1979.

Museets direktør har i maj 1979 aflagt besøg på det portugisiske søfartsmuseum Museu de Marinha, Belém (Lissabon), hvis direktør, admiral Emmanuel Ricou, besøgte Kronborg for et par år siden. Direktøren og inspektøren deltog i Dansk historisk Fællesforenings og Dansk kulturhistorisk Museumsforenings årsmøde i Viborg i august 1979, samt i De nordiske søfartsmuseers 8. arbejds møde i Savonlinna (Nyslott) i Finland i september.

Konservator Christian Nielsen kunne 30. april 1979 fejre 40-års dagen for afleveringen af sin første model, Fejø-drivkvasen »De 13 Søskende« af Askø, til Handels- og Søfartsmuseet. Han har som sædvanlig året igennem ydet *konsulenttjeneste* for privatpersoner og rederier i ind- og udland, der har søgt råd og hjælp m.h.t. restaurering og oprigning af ældre træskibe, og har ligeledes vejledet danske kommuner, som har anskaffet lejrskoleskibe til undervisningsbrug. En del bådebyggerlærlinge og modelbyggere har også nydt godt af hans viden. Han har leveret fotokopier efter sine opmålinger i et antal af omkring 80 sæt til interesserede i og uden for Danmark. Han repræsenterede museet ved Foreningen af danske Træskibsejeres pinsestævne i Korshavn og ved foreningens deltagelse i bådeudstillingen i Bella-Centret i november, hvor han medvirkede i demonstrationer af forskellige bådebyggerarbejder efter de gamle håndværkstraditioner.

Som vanligt har museet også i 1979 udtalt sig om en række ansøgninger om ophængning af *kirkeskibsmodeller* i danske kirker og har bistået med praktiske oplysninger vedrørende restaurering af ældre kirkeskibe.

Arkivassistent Elisabeth Henningsen har fortsat *udskrivningen* af det fyldige materiale i de københavnske skibslister 1816-57. Arbejdet er nået til år 1850.

Museumsassistent Morten Kjærø har efter eget ønske fratrådt sin stilling og er blevet afløst af Erik Schou Andersen. I 1979 har den civile værnepligtige Steffen Agger været beskæftiget specielt med den omfattende affotografering af de udstillede genstande. Helle Nordfeld, der var lønnet af Helsingør Kommune som et led i beskæftigelsesforanstaltningen for arbejdsløse, har fortsat sit arbejde med Søhistorisk registratur og etiketteskrivning.

Skibshistorikeren, fhv. prokurist Frederik Frederichsen, Lyngby, har atter i 1979 stillet sin viden og en del af sin arbejdskraft til rådighed for museet og har fortsat sit registreringsarbejde, hvorfor vi er ham stor tak skyldig.

Skibsreder William Heering er efter eget ønske udtrådt af komiteen på gr. af flytning til udlandet.

Besøgstallet har i 1979 ligget på 113.789, hvilket er det højeste tal i museets 65-årige historie. Der er al grund til at være tilfreds med dette resultat og håbe på, at det vil holde i fremtiden.

Henning Henningsen

GAVELISTE FOR ÅRET 1979

(supplement til de i årsberetningen omtalte gaver)

Billeder, konstruktionstegninger, søkort m.m.

Skibssingeniør, M.a.I. *Bernhard Bruncke*, Værløse: to ældre fotos fra hans læretid på Helsingør Skibsværft 1913-1914; grafikerer *Henrik Bygholm*, Frederikshavn: farvetryk (plancher og kort) af limfjordssjægte »Lilly« og 4-m.skonnert »Morten Jensen«; skibstegneren *Per Bøgh*. København: større samling konstruktionstegninger (arrangements- og sidetegn., dæksplaner) til moderne skibe; skibssingeniør *Finn Frydensberg*, Frederikshavn: tegn. til 4-m.stålskonn. »Morten Jensen« af Nykøbing Mors, bygg. 1913 af Fr.-havn Værft og Flydedok; tandlæge *Torben Petri*, København: søkort over Store Belt (1835); *Sønderborg Skibsværft* (Søren Andersen & Sønner): gen.-arrangement for flere af de på værftet byggede skibe; fotos af do., *Vejle byhistoriske Arkiv*: sejltegning til skonnert 1884 (S. Gyl- ding); styrmand *John Vesti*, Snedsted: Søkort over Spanske Søen 1830; stålstik 1849 af E. Scriven efter J. Brown: »The Maid's Trial« (pige blandt sørøvere). - Den i sidste årsberetning (s. 156 f.) omtalte indsamling af rederi- og værftarkiver er fortsat i 1979. Det indkomne materiale opbevares på Grønlandske Handels tidligere pakhus på Christianshavn.

Arkivalier, småtryk, manuskripter o.lign.

Fhv. prokurist *Frederik Frederichsen*, Lyngby: rejsepass for Jens Nielsen, Frederiksværn 1810; *F.S. Grove-Stephensen*, Sønderborg: manuskripter om dansk kapervæsen 1807-14; skoleinspektør *Poul Hviid*, Vrå: manuskript i tre dele: Nær- og rutetrafik ved St. Croix de sidste 50 år under Danmark; arkitekt, m.a.a. *Jacob Kielland-Brandt*, Helsingør: dagbog (fotokopi) fra kunstmaler S. Kielland-Brandts rejse til Grønland med bark »Nordlyset« 1926; kapt. *P. Linnet*, København: diverse skibsregnskaber; *Mystic Seaport*, Conn., USA: manuskript (fotokopi) af Niels Hagens oversættelse til dansk 1817 af Nathaniel Squires Universal Signalbook (Plymouth 1816); *Sønderborg Skibsværft* (Søren Andersen & Sønner): skibsdagbog for kabelskib »C.E. Krarup« 1958-60; overbibliotekar *Johs. E. Tang-Kristensen*, Nørresundby: manuskripter (xerox): Kgl. Grønlandske Handel, Fortegnelse over Skibenes Afgangs- og Ankomsttider I (1839-82) og II (1883-1941); styrmand *John Vesti*, Snedsted: optegnelser om sine farter 1943 ff. med andre personlige papirer.

Diverse

Lars Ammitzbøl, Glostrup: emblem (DFDS's bovmærke); *Svend Andersen*, Carmel, Cal., USA: passagerliste og menu fra M/S »Canada« (Ø.K.) 1937; kapt. *S.E. Fabricius*, Klampenborg: en kasse lysbilleder fra rejse 1924-25 med 4-m. M/skonn. »Danekonge« til New Zealand og Australien; *Grønlandske Handel*: førstedagskuverter med de i årets løb udsendte grønlandske frimærker; direktør *Kaj Henningsen*, Skelskør: sømandssnadde fra 1890'erne; ingeniør *K.V. Nielsen*, Helsingør Værft: blylod, optaget af sandsuger på Disken ud for Helsingør; Williams trimometer fra M/S »Helsingør« (til oprettelse af et skibs trim ved bagbords og styrbords tanke); *Sv. Nielsen*, Gamle Georg Stage Dreng: diverse skibsplatter; apoteker *P.T. Skjot-Jørgensen*, Helsingør: »mitella« (bind) fra engelsk medicinkiste; *Johs. Skotsman Jensen*, Brønshøj: »Mercurius«-platte; postmester *T.M. Sørensen*, Bindslev: frikort til Assens-Aarøund-færgen 1936.

Fotogaver

Steffen Agger, Helsingør; kirkeskibsbygger Aksel Andersen, Juelsminde; *Den antikvariske Samling*, Ribe; bjergningsentreprenør Otto Ballantine, Søby (Ærø); *Berlingske Tidende*; Gerd Bruhn, Kiel; Arne Bruun Rasmussens Kunstauktioner, København; maskinmester H.L. Christiansen, Korsør; arkitekt Bo Cock-Clausen, Hellerup; *Holger Dam* København; *Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig*, Flensburg; Peter Degn, København; orlogskaptajn J. Dimpker, Flådestation Korsør; Albert Echwald, Hammel; Tage Ekelund, Vanløse; skibsing. Finn Frydensberg, Frederikshavn; Hans C. Hansen, V. Frölunda, Sverige; forlagsredaktør Hans Jürgen Hansen, Gräfelfing vor München; museumsleder S. Manøe Hansen, Ølgod; Hartmut Jensen, Flensburg-Mürwik; menighedsrådsformand Poul Jensen, Vejle; sognepræst N.K. Kristensen, Hvidovre; atkitekt m.a.a. Niels Kryger, Hørsholm; fotograf Lennart Larsen, Nationalmuseet; B. Lindholm-Andersen, Mørkøv; Jørgen Lipping, Hillerød; *Mystic Seaport*, Mystic, Conn., USA; Nakskov Skibsværft A/S; Lrs. T. Nellemann, København; viceskoleinspektør Erik Nielsen, Skelskør; ing. Knud V. Nielsen, Helsingør Værft; Thorsten Nordenfelt, Stockholm; Erik Pedersen, Aalborg Værft; Anngret @ Siegfried Pods, Kiel; museumsbestyrer Wilh. Paameyer (†), Nykøbing Falster; S. Simonsen, Lyngby; ing. Ivar Skjødt, Nibe; *Spillemandsmuseet*, Rebild; kapt. G. Stallknecht, Charlottenlund; Roland Svensson, Nacka, Sverige; Ivar Sørensen, Vodskov; fhv. postm. T.M. Sørensen, Bindslev; pens. stationsforstander P.G.V. Warberg, Allerød; malerikonservator Karin Wegener, Valby; grosserer Joh. Henrik Willumsen, København; styrm. John Vesti, Snedsted; Aalborg Værft A/S.

Boggaver

Pol.mag. Christian Ahlström, Helsingfors; *Arktisk Institut*, Charlottenlund; fil.lic. Kerstin Berg, Stockholm; rigsbibliotekar Palle Birkelund, Kgl. Bibliotek; F. @ C. Bouillet, Paris; seminarielektor Asta Bredsdorff, Vordingborg; skibsing. Bernh. Bruncke, Værløse; Christiani @ Nielsen A/S, København; skibsmægler P.T. Cleemann, Åbenrå; *Dragør kommune og Lokalhistoriske Arkiv*, Dragør; Tage Ekelund, Vanløse; dr.phil. Ole Feldbæk, København; arkivdirektør J.A. Pinto Ferreira, Porto, Portugal; *Gilleleje Museum*; G.R. Grieve, School of Navigation, London; cand.mag Erik Gøbel, København; lektor Poul Hansen, Skodsborg; arkitekt Erik Huuse, Nivå; Høst @ Søns Forlag, København; *Istituto Geografico de Agostini*, Milano; Herbert Karting, Oldendorf, Tyskland; Johnny Kortum, San Francisco; museumsdirektør Karl Kortum, San Francisco Maritime Museum; *Kreditforeningen Danmark*, København; Rolf Larsen, Bylderup Bov; Eva Lawaetz, Christiansted, St. Croix; *Lloyd's Register*; Løkken Museum, Løkken; botanikeren Anne Fox Maule, Botanisk Museum; *Merseyside County Museum*, Liverpool; mus.-inspektør Ole Mortensen, Rudkøbing; *Museo do Mar*, Cascais, Portugal; *Museo Marítimo*, Barcelona; Joachim Münzing, Heide, Tyskland; Harald Nissen, Trondheim; Palle Petersen, Ballerup; tandlæge Torben Petri, København; *Politikens Forlag*, København; mus.-inspektør Alan Hjorth Rasmussen, Esbjerg; mus.-direktør admiral Emmanuel Ricou, Museu de Marinha, Lissabon; *Rosenberg Library Ass.*, Galveston, Texas, USA; Dr. Wolfgang Rudolph, Schildow, DDR; *Sjöfartsstyrelsen*, Helsingfors; *Sjöhistoriska Byrån* vid Museiverket, Helsingfors; *Statens Museum for Kunst*, Kobberstiksamlingen, København; *Sundsvall kommun*, Sundsvall, Sverige; fru Gerda Sølvér, Skodsborg; *Toldbiblioteket*, København; *Alborg historiske Museum*; Århus Havn.

HANDELS- OG SØFARTSMUSEET PÅ KRONBORG

DRIFTSREGNSKAB FOR 1979

Indtægter

Indtægt ved forevisning	291.166	
Statens tilskud	1.081.109	
Private bidrag ifølge specifikation	36.347	
Renter	25.743	
Fortjeneste ved salg af Søhistoriske skrifter, kort, billedbog, postkort, skibstallerkner m.v.	17.419	
	<u>Kr. 1.451.784</u>	

Udgifter

Administration og drift:

Lønninger, honorarer, pensionsudgifter m.m.	1.164.489	
Renholdelse af lokaler	151.396	
Opvarmning	33.662	
Kontorhold og diverse	74.946	
Kørsel og transport	2.245	
Assurance og ATP	19.774	1.446.512

Museets samlinger:

Nyerhvervelser og opstillinger m.v.	46.173	
--	--------	--

Afskrivninger:

Inventar	7.372	
----------------	-------	--

Underskud overført til kapitalkonto	÷ 48.273	
	<u>Kr. 1.451.784</u>	

Specifikation af private bidrag i 1979

Concord-Line A/S	500	
Danmarks Rederiforening	5.000	
Dannebrog Rederi A/S	500	
Den Danske Bank	2.500	
Aktieselskabet De danske Sukkerfabrikker	500	
Foreningen af Jernskibs- og Maskinbyggerier i Danmark	2.500	
Helsingør Kommune	4.500	
J.C. Hempels Legatfond	2.000	
A/S Københavns Handelsbank	2.500	
Kryolitselskabet Øresund A/S	1.000	
Mr. A. Lee Loomis	547	
A.P. Møller	5.000	
Det Store Nordiske Telegraf-Selskab	200	
Nordtramp I/S	1.000	
Privatbanken i København A/S	2.500	
F.L. Schmidt & Co. A/S' Gavefond	2.000	
A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise	600	
A.E. Sørensen	500	
Aktieselskabet Det Østasiatiske Kompagni	2.500	
	<u>Kr. 36.347</u>	

Derudover er til lysindlægning på museet modtaget:

J.L. Fondet	10.000
A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise	300
Christiani & Nielsen	1.000

De efter 1. januar 1980 indgåede bidrag vil blive optaget i næste års regnskab.

STATUS PR. 31. DECEMBER 1979

Aktiver

Likvide midler:

Kassebeholdning	583	
Den Danske Bank	<u>403.926</u>	404.509

Obligationer (kostpris):

62.000 kr. 8% Dansk Statslån 1981 I	55.418	
50.000 kr. 7% Danmarks Skibskreditfond 1982	<u>38.703</u>	94.121
(Kursværdi 31/12 1979 = 94.300 kr.)		

<i>Udestående fordringer</i>	83.110
------------------------------------	--------

<i>Beholdning af kataloger, farvepostkort, skibstallerkner, bøger m.v.</i>	45.500
--	--------

Inventar:

Anskaffelsessum	31.691	
Tilgang	<u>5.171</u>	
	36.862	
Afskrivning ifølge driftsregnskab	<u>7.372</u>	29.490

Samlingen:

Saldo pr. 1. januar 1979	3.824.562	
Nyerhvervelser og opstillinger m.v.	46.173	
Modtagne genstande m.v.	<u>119.308</u>	<u>3.990.043</u>
	Kr. 4.646.773	

*Passiver**Diverse kreditorer:*

Omkostninger	9.571	
Tilbageholdelse af dyrtidsportioner	6.904	
Merværdiafgift	0	
Forudmodtaget statstilskud	<u>275.000</u>	291.475

Modtagne tilskud til specialopgaver, hvortil

<i>udgifterne endnu ikke er afholdt</i>		23.300
---	--	--------

Kapitalkonto for generalkonsul L.O.G. Amundsens gave:

Saldo 1. januar 1979	154.526	
Kursgevinst ved udtrækning af obligationer	12.299	
Tilskrevne renter fra bankbøger	1.183	
Tilskrevne renter fra obligationer	8.140	
Renter af købte obligationer samt gebyrer	÷ 2.021	
Anvendt til registreringsarbejde	<u>÷ 37.090</u>	137.037

Kapitalkonto for arv efter arkitekt Jens Friis-Pedersen:

Modtaget à conto i 1979	9.100	
Anvendt til registrering af boets samlinger	<u>9.100</u>	0

Kapitalkonto for museet:

Saldo pr. 1. januar 1979	4.077.753	
Nyerhvervelser og opstillinger m.v.	46.173	
Modtagne genstande m.v.	119.308	
Underskud ifølge driftsregnskab	<u>÷ 48.273</u>	<u>4.194.961</u>
	Kr. 4.646.773	

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med museets bøger, som vi har revideret.

København, den 22. januar 1980

EIGIL BRUHN
statsaut.revisor

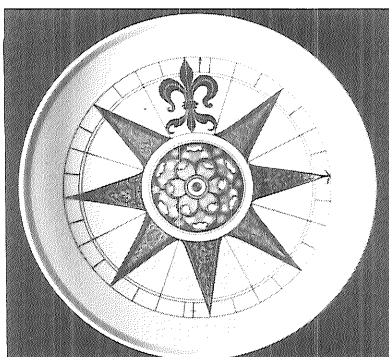
BJARNE HANSEN
statsaut.revisor

KOMPASPLATTER

udgivet af
Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner

De smukke platter gengiver ældre danske kompasroser, hovedsagelig efter originaler på Handels- og Søfartsmuseet og fremstillet i de oprindelige farver på Den kgl. Porcelainsfabrik og nummererede. Diam. 20,5 cm. Oplysninger om kompasrosen følger med hver platte. Serien påbegyndtes i 1970 og afsluttes nu med

Platte 1980, der afbilder rosen på Christian IV's skibskompass fra 1595 (i De danske Kongers kronologiske Samling på Rosenborg slot). Jfr. beskrivelsen af kompasset i en speciel artikel i denne årbog. Pris kr. 205,00 (ekskl. moms og forsendelse).

Kompasplatten 1980 bliver seriens smukkeste. Billedet kan desværre ikke gengive plattens skønne farver - i alt 8 - med indlagte guldarabesker i stregerne.

Af ældre platter haves endnu et mindre oplag:

Platte 1975 (Christian Lystrup, København, beg. af 1800-årene), kr. 130,00.

Platte 1976 (F. Meyer, Glückstadt 1787), kr. 130,00.

Platte 1977 (Joh. Ph. Weilbach, København ca. 1800), kr. 150,00.

Platte 1978 (Iver Jensen Borger, København, omkr. 1760-80), kr. 170,00.

Platte 1979 (Peder Nielsen Brenøe, København, omkr. 1750-65), kr. 183,00.

Alle priser er ekskl. moms og ekspeditionsgebyr.

Bestillinger modtages på Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg, 3000 Helsingør. Tlf. 02-21 06 85.

SELSKABET HANDELS- OG SØFARTSMUSEETS VENNER

BERETNING FOR
1979-80

Dette års generalforsamling afholdtes fredag den 22. august 1980 i Erik af Pommerns kammer på Kronborg med god tilslutning fra museets vennekreds.

Formanden, museumsdirektør Knud Klem bød velkommen. Til dirigent valgtes arkitekt, m.a.a. Mads Drosted. Formanden nævnede i sin beretning, at Venneselskabet i år kunne fejre et halvrundt jubilæum, idet det d. 17. oktober 1980 var 40 år siden det stiftedes. Jubilæet ville dog ikke blive markeret ved en fest, men han ville selv give en lille historisk redegørelse i årbogen (se foran).

Selskabets gaver til museet i år var - foruden årbogen - en fortsættelse af sidste års bevillinger til konservering af de af museets udstillede malerier, som trængte mest til det. Selvom det ikke er en håndgribelig gave, er det dog en god gave, idet det er af største vigtighed at holde bestanden i orden. Det koster mange penge at restaurere et enkelt billede, og også i de kommende år vil museet derfor søge en økonomisk støtte dertil. Endvidere havde selskabet betalt det af museet udlagte beløb til skibstegneren Per Bøgh for de 33 tegninger af forskellige tiders sømandsdragter, som blev afbildet i årbog 1979. Der er også bevilget et beløb til hjælp ved opsættelsen af en kopi af middelspantet af galioten »Fortuna« (1742), udført af konservator Christian Nielsen i fuld størrelse og anbragt på væggen i rum 21.

Formanden omtalte indholdet af årbog 1980. Som medlemmerne vil se, trykkes den med en ny og tydeligere om ikke smukkere skrifttype (Trump), idet den gode gamle Baskerville-skrift, som årbogen har været sat i lige fra starten 1942, i den moderne trykketeknik falder noget spinkel og vanskeligt læselig ud. Han mindede medlemmerne om, at selskabet stadig havde eksemplarer af nogle af de gamle årbøger, som medlemmerne kunne købe til nedsat pris. Selv om de er gamle, har de dog en masse gode og spændende artikler, som aldrig vil tabe deres værd.

Selskabets serie af kompasplatter synger nu på sit sidste vers. Interessen for dem tager langsomt af, og der er snart ikke flere brugelige motiver med kolorerede danske kompasroser fra 1700-årene. Som forlæg for den ellefte og sidste platte (1980) har vi taget en bemærkel-

sesværdig kompasrose, nemlig fra Christian IV's skibskompass på Rosenborg, dateret 1595. I en artikel i årbogen vil den blive nærmere beskrevet. Den er meget smuk, i otte farver med guld. En sort-hvid reproduktion kan ikke give nogen idé derom. Vi synes, det er en værdig måde at afslutte serien på, og vi opfordrer alle til at købe den til sig selv. Den vil også være velegnet som gave ved festlige lejligheder. Vi har endnu små oplag af de tidligere platter fra 1975 til 1979, som stadig kan købes til gammel pris plus den desværre stigende moms.

Salget af platterne har, som alle medlemmerne ved, givet os en pæn indtægt, der er kommet museet og årbogen til gode, og vi vil gerne forsøge at fortsætte med at lave andre kvalitetsprægede ting med maritime motiver. Skulle nogen have gode ideer, vil vi meget gerne modtage forslag til overvejelse.

Selskabets medlemstal ligger d.d. præcis på 1500 (1381 års- og 119 livsvarige medlemmer). Desværre er der hvert år et lille antal restanter, som glemmer at betale kontingent. Når de ikke reagerer på vore rykker-skrivelser, må vi med blødende hjerte slette dem. Det kan ikke nægtes, at alt for mange glemsomme medlemmer er en tidsmæssig og økonomisk belastning for os.

Som sædvanlig gav formanden forskellige meddelelser om museets arbejde og forhold. Der kan henvises til museets årsberetning, hvor disse er omtalt.

Til slut rettede formanden en tak til alle bidragydere, som havde støttet udgivelsen af årbogen, til pressen for dens fortsatte interesse for museet og selskabet, og til medlemmerne, som så trofast slutter op om os.

Efter at formandens beretning var godkendt, fremlagde kassereren, museumsdirektør Henning Henningsen, de reviderede regnskaber 1979-80 for selskabet og for skibsfører H.L. Barfoeds legat (trykt efter denne beretning). De udviste begge et pænt overskud. Regnskaberne godkendtes.

På valg til bestyrelsen var iflg. lovenes § 5 museumsdirektør Knud Klem, arkitekt, m.a.a. Mikael Sinding og borgmester Ove Thelin, som alle genvalgtes. Marinebibliotekar, kommandørkaptajn Jørgen Teisen, der havde siddet i bestyrelsen siden 1973, havde udtalt ønske om at udtræde på grund af alder. Som hans afløser valgtes kommandørkaptajn Arne Holm, der har efterfulgt Teisen som leder af Marinens Bibliotek.

Bestyrelsen havde ikke noget forslag om at hæve kontingentet, som for to år siden blev sat op til 50,00 kr., og heri var medlemmerne enige.

Der var ikke indkommet skriftlige forslag fra medlemmerne til drøftelse.

Efter at enkelte af de fremmødte havde udtalt deres glæde over det fine regnskab, beklaget at kompasplatteserien måtte holde op og rettet en tak til bestyrelsen for dens omsorg for museets samlinger, afsluttede formanden generalforsamlingen med en tak til dirigenten.

Efter den sædvanlige pause med hyggeligt samvær og en lille forfriskning holdt museumsdirektør Henningsen et lysbilledforedrag: Besøg i det gamle Dansk Guinea.

Før generalforsamlingen havde museumsinspektør Hanne Poulsen forevist museets samlinger, nyerhvervelser og særudstillingen »Skibe i serier - Niels Truslew og hans forudsætninger« for en større kreds af interesserede medlemmer.

Henning Henningsen

SELSKABET
HANDELS- OG SØFARTSMUSEETS VENNER
(Stiftet 1940)

Tegn venligst nye medlemmer

derved støtter De selskabets formål at virke for forøgelse og forbedring af Handels- og Søfartsmuseets samlinger. - Indmeldelse modtages på museet (tlf. 02-21 06 85). - Selskabets girokonto 7 05 90 00.

Medlemmernes rettigheder:

Gratis adgang til Handels- og Søfartsmuseets samlinger på Kronborg slot.

Selskabet yder gratis sine medlemmer en smuk og interessant illustreret årbog, hvis værdi overstiger kontingentet. Medlemmerne kan til nedsat pris købe en del af de af museet udgivne Søhistoriske Skrifter samt ældre årbøger:

1944-67 pr. stk. kr. 10,00 (bogladepris kr. 20,00),
1968-73 pr. stk. kr. 20,00 (bogladepris kr. 35,00),
1974-77 pr. stk. kr. 35,00 (bogladepris kr. 50,00),
1978-79 pr. stk. kr. 50,00 (bogladepris kr. 65,00),
1980 pr. stk. kr. 50,00 (bogladepris kr. 70,00).

(Årbog 1942, 43, 51, 52, 56-58, 60, 61, 63-66 er udsolgt).
Pris for biblioteksabonnenter: årbog 1944-67: kr. 15,00,
1968-73: kr. 20,00, 1974-77: kr. 35,00, 1978-80: kr. 50,00
pr. stk.

Alle priser er inkl. moms, ekskl. porto og forsendelse.
Bestillinger modtages på Handels- og Søfartsmuseet på
Kronborg, 3000 Helsingør.

Kontingentet er for tiden:

Kr. 50,00 årligt for personer, kr. 200,00 for institutioner
eller firmaer.

SELSKABET HANDELS- OG SØFARTSMUSEETS VENNER

DRIFTSREGNSKAB 1. APRIL 1979 TIL 31. MARTS 1980

Indtægter

Kontingenter og bidrag fra medlemmer			76.285
Fortjeneste ved salg af kompasplatter:			
Salg af platter ekskl. moms	282.914		
÷ Forbrug:			
Beholdning af platter pr. 1. april 1979	57.092		
Købspris for 1500 platter	148.066		
Gage og feriepenge	60.533		
Diverse udgifter til porto, forsendelse m.v.	16.885		
	<u>282.576</u>		
÷ Beholdning af platter pr. 31. marts 1980	54.188	228.388	54.526
Renter af bank, postgiro og obligationer			18.470
		<u>Kr.</u>	<u>149.281</u>

Udgifter

Gaver og tilskud til Handels- og Søfartsmuseet:

Årbog 1979:

Udgivelse af årbog	78.985		
Porto til udsendelse	5.389		
	<u>84.374</u>		
÷ Salg af årbøger og særtryk	12.558		
Tilskud til årbog 1979	9.507	22.065	62.309
Gaver iøvrigt		<u>22.621</u>	
		<u>84.930</u>	

Diverse omkostninger:

Porto, fragt m.v.	1.838		
Kontorhold	6.645		
Revision og regnskabsassistance	8.850		
Diverse udgifter	2.348	19.681	104.611
Overskud, der overføres til kapitalkonto:			44.670
		<u>Kr.</u>	<u>149.281</u>

STATUS PR. 1. APRIL 1980

Aktiver

Likvide midler:

Kassebeholdning	246	
Den Danske Bank, Helsingør:		
Checkkonto 11130-6	7.394	
Bankbog 6-60047	6.144	
Bankbog 91440-9	210.890	
Postgiro	<u>3.130</u>	227.804

Debitorer:

Tilgodehavende vedr. årbog og platter	450	
Beholdning af platter		54.188

Obligationer:

Kr. 10.000 7% Østift.Kreditf. 18.s. 1998 à 49½	4.950	
Kr. 42.000 7% Østift.Kreditf. 16.s. 4. 2028 à 40	16.800	
Kr. 10.000 7% Østift.Kreditf. 15.s. 4. à 41¾	4.175	
Kr. 33.000 7% Københ.Kreditf. 15.s. 1.a. 2018 à 38½	<u>12.705</u>	38.630
	<u>Kr.</u>	<u>321.072</u>

Passiver

Diverse kreditorer og skyldige omkostninger	19.101	
Vedtagne, endnu ikke ydede gaver		9.027
Reservefond:		
Saldo pr. 1. april 1978		50.048
Kapitalkonto:		
Saldo pr. 1. april 1979	204.091	
+ Overskud ifølge driftsregnskab	<u>44.670</u>	
	248.761	
÷ kursregulering af obligationer	<u>5.865</u>	242.896
	<u>Kr.</u>	<u>321.072</u>

JENS M. BARFOED
MIKAEL SINDING

NIELS HAHN-PETERSEN
J. TEISEN
HENNING HENNINGSEN

KNUD KLEM
OVE THELIN

Skattedepartementet har bevilget selskabet fritagelse for beskatning af fortjeneste ved salg af kompasplatter.

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med selskabets bøger, som vi har revideret. Obligationsbeholdningens tilstedeværelse er kontrolleret, ligesom bank- og postgiroindestående er afstemt.

København, den 1. maj 1980

BJARNE N. HANSEN
statsaut.revisor

EIGIL BRUHN
statsaut.revisor

FHV. SKIBSFØRER
HARALD LÆSSØE BARFOEDS LEGAT

DRIFTSREGNSKAB 1. APRIL 1979 TIL 31. MARTS 1980

Indtægter

Renter og udbytter:

Bankindestående	205	
Obligationer	11.490	11.695
	<u>Kr.</u>	<u>11.695</u>

Udgifter

Depotgebyrer	330	330
Overskud, der overføres til gevinst- og tabskonto		11.365
	<u>Kr.</u>	<u>11.695</u>

STATUS PR. 1. APRIL 1980

Aktiver

Likvide midler:

Den Danske Bank, Helsingør, bankbog 13.374

Værdipapirer:

Obligationer til anskaffelsespriser:

Kr. 9.000 5% Østift.Kreditf. 16.2. 5.310

Kr. 28.200 5% Østift.Kreditf. 16.3. 16.568

Kr. 2.000 5% Jydsk Hypotekf. 8. 1.280

Kr. 1.000 5% Jydsk Hypotekf. 9. 650

Kr. 1.000 5% Jydsk Hypotekf. 11. 597

Kr. 5.000 5% Grundej.Hypotekf. 8. 3.038

Kr. 1.000 5% Grundej.Hypotekf. 7. 620

Kr. 14.000 4½ % Husm.Hypotekf. 3. 8.540

Kr. 2.000 5% Danske Statslån S.2007 1.300

Kr. 55.000 7% Østift.Kreditf. 19.1. 32.335

Kr. 5.000 10% Kreditf.Danmark alm. 43.2004 4.038

Kr. 6.000 10% Kreditf. Danmark alm. 44.2014 4.460

Kr. 36.000 10% Kreditf.Danmark alm. 44.2019 23.487

102.223

÷ Kursreguleringskonto 6.530 95.693

Kr. 109.067

(Kursværdi pr. 1. april 1980 kr. 70.766).

Passiver

Vedtagne, endnu ikke ydede gaver 2.840

Kapitalkonto:

Legat ifølge testamente 100.000

Gevinst- og tabskonto:

Overskud ifølge driftsregnskab 11.365

÷ Underskudsaldo pr. 1. april 1979 5.138 6.227 106.227

Kr. 109.067

JENS M. BARFOED

MIKAEL SINDING

NIELS HAHN-PETERSEN

J. TEISEN

HENNING HENNINGSEN

KNUD KLEM

OVE THELIN

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med legatets bøger, som vi har revideret. Værdipapirbeholdningens tilstedeværelse er kontrolleret, ligesom bankindestående er afstemt.

København, den 1. maj 1980

BJARNE N. HANSEN

statsaut.revisor

EIGIL BRUHN

statsaut.revisor

SELSKABET HANDELS- OG SØFARTSMUSEETS VENNER

BESTYRELSE

Museumsdirektør, cand.mag. KNUD KLEM, formand.
Direktør, civilingeniør JENS M. BARFOED, R.
Direktør, skibsreder NIELS HAHN-PETERSEN.
Marinebibliotekar, kommandørkaptajn ARNE HOLM, R.
Arkitekt, m.a.a. MIKAEL SINDING.
Borgmester OVE THELIN.
Museumsdirektør, dr.phil. HENNING HENNINGSEN, R., kasserer og sekretær.

PERSONALE

Assistent Liselotte Jacobsen.

NYTILKOMNE MEDLEMMER

(fra 1. september 1979 til 31. august 1980)

Andersen, Henning Rud, stud.med., Odense
Andersen, Kaj Orla, vagtmester, Tikøb.
Andersen, Lennart, maskinmester, Fakse Ladeplads.
Andersen, Niels Melchior, Dragør.
Andersen, Per Løngaard, boghandler, København.
Andersen, Steen, København.
Andersen, Tonni, dykker, Holstebro.
Andkjær, Tom, Odense.
Andreasen, Aksel Johan, Søllested.
Anthonisen, Niels, Køge.
Borchersen, Hans, Slangerup.
Borregaard, Frank, bankassistent, København.
Bruhn, Jens, lærer, Nærum.
Bøgh, Per, skibstegner, Kokkedal.
Christensen, Aage, skibssnedker, Frederikshavn.
Christiansen, Ruth, Helsingør.
Cruse, Tove Christence, Kulhuse.
Damgaard, Hans-Henrik, boghandler, Gentofte.
Dyrberg, Viggo, overlæge, Hellerup.
Eldøy, Jostein, Ulsteinvik, Norge.
Erikson, Ingemar, Sundbyberg, Sverige.
Ewald, Jan, kaptajn, Ålsgårde.
Farstad, Leiv, Singapore.
Fokdal, Hans, Svendborg.
Gregersen, Hans, lærer, Sæby.
Hansen, Hardy, smed, Herlev.
Hansen, Henrik, montør, København.
Hansen, Mogens, Brovst.

Hansen, Ole Lønberg, styrmand, Espergærde.
 Hansen, Steen Jul, Ranum.
 Holst, Normann, afdelingsleder, Vedbæk.
 Huvendich, Sv., København.
 Højrup, Thomas, København.
 Høst & Søn's Forlag, København.
 Jakobsen, Åge P., pedel, Frederikssund.
 Jensen, Bent Vognsen, Espergærde.
 Jensen, Erik Aalbæk, forfatter, Køge.
 Johansson, Ole, lærer, Holsteinsborg, Grønland.
 Jørgensen, Asbjørn, Espergærde.
 Jørgensen, Peter, Otterup.
 Kjærgaard, Ole, Nykøbing M.
 Knudsen, René, Køge.
 Kromann, Henry Lovdall, Tåstrup.
 Jensen, Jens E. Kudsk, Odense.
 Lang, Frits Oluf, Rungsted Kyst.
 Larsson, Erik, København.
 Larsson, Flemming, rådhusbetjent, Espergærde.
 Lind, Torben, direktør, København.
 Looimeijer, Frits, Groningen, Holland.
 Lund, Elsebeth, København.
 Madsen, Erik, Fredericia.
 Madsen, Tage, afdelingschef, Herlev.
 Mangor, Jørgen, Assens.
 Munk, Kaj, brobetjent, Hadsund.
 Müller, Jan, Køge.
 Møller, Heinz, Næstved.
 Møller, P.P., kaptajn, Heikendorf, Tyskland.
 Nielsen, Erling G., Horsens.
 Nielsen, Niels Aage, bygn.-konstruktør BTH, Hørsholm.
 Nielsen, Willy, skibsbygmester, Helsingør.
 Nordfjeld, Helle, Hornbæk.
 Petersen, H.A., København.
 Ploug, Einer, Espergærde.
 Rander, Kirsten, overassistent, Dragør.
 Rasmussen, Poul, teknisk tegner, Espergærde.
 Rasmussen, Preben, Virum.
 Rosenvold, Palle, Hillerød.
 Rossing, Erik, Hvidovre.
 Schmidt, Sanne, Rødovre.
 Schytte, J., købmand, Næstved.
 Stockmarr, O., advokat, Birkerød.
 Sørensen, Helene, bibliotekar, Solrød Strand.
 Thøgersen, Hj., pens.revisor, Roskilde.
 Vendelbo, Niels, telegrafist, Låsby.
 Ventegodt, Ole, København.
 Vinther, Else og Leif Heikel, Birkerød.
 Vøgg, Allan, København.
 Ørneborg, Bjarne, sergent, Nordby, Fanø.

Takket være den forståelse for museets kulturhistoriske opgaver, der er vist af søfarten og de kredse, som står i nær tilknytning til dette erhverv, er det lykkedes at dække en del af de med udgivelsen af denne årbog forbundne udgifter.

Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner udtrykker herved sin hjerteligste tak til følgende firmaer og institutioner, der i form af tilskud eller køb af et større antal årbøger har støttet udgivelsen af denne for museets arbejde så betydningsfulde publikation:

Sophus Berendsen A/S
BP Olie-Kompagniet A/S
Carlsberg Bryggerierne
Danmarks Nationalbank
Dansk Esso A/S
Den Danske Bank af 1871 A/S
Det danske Stålvalseværk A/S
Frederikshavn Værft A/S
Helsingør Værft A/S
A/S Kjøbenhavns Handelsbank
A/S Det kongelige octroierede almindelige Brandassurance-Compagni
Københavns Havnevæsen
Lemvig-Müller & Munck A/S's Fond
E. Nobel, Cigar- & Tobaksfabriker A/S
Privatbanken A/S
J. Ring-Andersens Skibsværft
Sabroe Marine
Texaco A/S
Toms Fabrikker A/S
Tuborgs Bryggerier A/S
Iver C. Weilbach & Co. A/S
Wiibroes Bryggeri A/S
Aalborg Værft A/S